

2015-12-21

Hej,

Här kommer årets sista nyhetsbrev och med detta passar jag på att önska er alla en God Jul och ett Gott Nytt År!

Ni hittar nedanstående publikationer på vår hemsida www.slu.se/skandulv

Ny vetenskaplig publikation

de Groot GA, Nowak C, Skrbinišek T, Andersen LW, Aspi J, Fumagalli L, Raquel Godinho R, Harms V, Jansman HAH, Liberg O, Marucco F, Mysłajek RW, Nowak S, Pilot M, Randi E, Reinhardt I, Śmietana W, Szewczyk M, Taberlet P, Vilà C, and Muñoz-Fuentes V. 2015. Decades of population genetic research reveal the need for harmonization of molecular markers: the grey wolf *Canis lupus* as a case study. Mammal Review: Early View.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/mam.12052/abstract>

De europeiska vargpopulationerna växer och expanderar in i ett stigande antal länder. Ett av de senast tillkomna "vargländerna" är t.ex. Danmark. Trots denna positiva trend är vargen fortfarande klassad som allvarligt hotad i hela Europa. Det finns ett stort behov av att snabbt kunna bestämma ursprung hos långvandrande vargar som passerar nations- och populationsgränser, att kunna bestämma värdet av olika populationer som "donatorer" av migranter, att kunna beräkna effektiv populationsstorlek och att kunna göra sårbarhetsanalyser som bygger på nämnda variabler. För samtliga dessa och många andra förvaltningsbehov spelar DNA-analyser och molekylär teknik en central roll. Det finns därför ett stigande behov av att samordna metodik och genetiska markörer mellan olika laboratorier i Europa. Den här uppsatsen som författats av 20 olika forskare från hela Europa sammanfattar befintlig metodik och använda markörer från 25 laboratorier i 14 olika länder med data från Europas alla 11 vargpopulationer. Det finns ett visst överlapp mellan olika markörer men det är alldeles otillräckligt. I uppsatsen efterlyses en samordning av metodik och markörer för de genetiska analyserna av varg i Europa, samt en gemensam databas. Man föreslår en övergång till den modernare metodiken med s.k. SNP-markörer, som är billigare vid stora antal prover, men också att man också utvecklar tekniken med mikro-satelliter främst för analys av enstaka prover, t.ex. vid brådskande fall av skador eller fastställande av ursprung hos migranter. Problem med sekretess och ägandeskap till data som en gemensam databas kan medföra diskuteras kortfattat och anses överkomliga.

Två mastersarbeten

Demski M. 2015. Kill or scavenge – the use of alternative food sources in Scandinavian wolves

Denna studie undersökte till hur stor del vargar nyttjar kadaverrester från klövdjur som de inte dödat själva. Resultaten visar på en stor variation mellan olika revir och nyttjandet av kadaverrester ökade när antalet varg-dödade bytesdjur minskade. Studien visade också att nyttjandet av kadaverrester ökade med minskande kroppsvikt hos de vuxna vargarna i reviret.

Romairone J. 2015. Habitat characteristics between different clusters of wolf (*Canis lupus*) activity before and after brown bear (*Ursus arctos*) emergence in Central Sweden

Syftet med denna studie var att beskriva vargarnas habitatval före och efter det att björnarna lämnade sina iden. Bytesrester och dag/natt-legor var mer förekommande i äldre skog än i andra habitattyper. Efter det att björnarna lämnat sina iden var det vanligare med bytesrester i öppna habitat jämfört med när björnarna fortfarande låg i ide. Emellertid var inte effekten av björn någon av de faktorer som bäst förklarade vargarnas habitatval vilket kan vara en effekt av en liten provstorlek.

Populärvetenskapliga publikationer

Sand H, och Wikenros C. 2015. Hur påverkas avskjutningen av älg vid etablering av varg? Fakta Skog 8. SLU. 4s.

Wikenros C. 2015. Ulvens tilbakekomst - virkning på byttedyr, konkurrenter och åtseletere. Rovdyrviten 3: 18-19.

Rapport om beskattning av den svenska vargpopulationen

Sand H, Liberg O, och Chapron G. 2015. Beskattning av den svenska vargpopulationen 2016. Rapport till Naturvårdsverket.

På uppdrag av Naturvårdsverket har tre olika modeller använts för att beräkna sambandet mellan jaktuttag och populationens storlek efter jakt för vintern 2016. Beräkningarna visar sambandet mellan olika avskjutningar 2016 och storleken på den kvarvarande populationen jämfört med populationens nivå efter jakten vintern 2014 respektive vintern 2015. Samtliga modeller visar på relativt god överensstämmelse i resultaten av det beräknade uttaget.

Kunskapssammanställning för förvaltning av rovdjur i Norge – NINA Rapport

Linnell JDC, og Tveraa T (red.). 2015. Kunnskapsstatus og kunnskapsbehov for forvaltning av rovvilt i Norge. NINA Rapport 1195.

På uppdrag av Miljødirektoratet har NINA i denna rapport sammanställt kunskapsläget och framtida kunskapsbehov för förvaltning av rovdjur i Norge där vi har bidragit med inspel från vargforskningen.

Den 28e finsk-ryska immigranten sedan 1977 upptäcktes i Jämtland i mitten av november och sedan i Dalarna i början av december.

Bästa hälsningar
Camilla

Camilla Wikenros

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för Ekologi
Grimsö Forskningsstation
Grimsö 152, 730 91 Riddarhyttan
Telefon: 0581-69 73 44
www.slu.se/skandulv